

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

K E N D E L S E

Afsagt den 11. oktober 2024 af Østre Landsrets 2. afdeling
(landsdommerne Nicolai Uggerhøj-Winther, Kaspar Linkis og Mathias Eike (kst.)).

2. afd. kære nr. S-1039-24:

Anklagemyndigheden

mod

Tiltalte

(CPR nr. (Født 1970))

(advokat Naja Wærness Larsen, besk.)

Tiltalte har kæret kendelse afsagt af Retten i Roskilde den 27. marts 2024 (18A-5619/2023), hvorved hans anmodning om generhvervelse af førerretten ikke blev taget til følge.

Tiltalte har gentaget sin påstand om generhvervelse af retten til at føre mo-tordrevet køretøj.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Kæremålet har været undergivet mundtlig forhandling.

Forklaringer

Tiltalte har supplerende forklaret bl.a., at han på grund af de begrænsede muligheder for offentlig transport i det område, som han bor i, har behov for at kunne føre bil. Der er kun offentlige transportmuligheder hver halve eller hele time i området. Hertil kommer, at den kæreste, som han lever sammen med, har helbredsmæssige problemer i

form af kronisk nervebetændelse, som medfører, at hun ikke kan føre bil. Nervebetændelsen medfører endvidere gangbesvær for hende. Da deres bolig ikke har en ordentlig vandforsyning, må de købe vand, som skal fragtes til boligen. Dommen af 23. marts 2023 angår en kørsel i varebil den 2. juni 2021 i spirituspåvirket tilstand. Han kørte på nogle marker, hvor han havde jagttrettigheder, og markerne lå uden for offentlig vej. I forbindelse med kørslen kom han til at køre en kort strækning på offentlig vej. Det drejede sig om ca. 30 meter. Der var ingen andre trafikanter, og det foregik, mens det var lyst. Kørslen endte med, at han kørte i åen inde på jagtområdet på et sted, der lå uden for offentlig vej. I tiden efter dommen fra 2001, hvorved han blev frataget førerretten for bestandig, vidste han ikke noget om, at der var mulighed for at generhverve førerretten. Det blev han først bekendt med efter kørslen den 2. juni 2021, hvor han kørte i åen. Som følge af diabetes drikker han ikke længere alkohol. På nuværende tidspunkt er det knap et år siden, at han senest drak alkohol.

Personlige oplysninger

Tiltalte er tidligere straffet ved de domme mv., der er anført i byrettens kendelse. Det fremgår af sagen, at han derudover i et retsmøde ved Retten i Roskilde den 20. marts 2024 har erkendt sig skyldig i kørsel i frakendelsestiden den 2. maj 2023.

Parternes synspunkter

Efter sagens optagelse til kendelse har landsretten anmodet parterne om i skriftlige indlæg at udtale sig om spørgsmålet om førerretsfrakendelse for Tiltalte for det forhold vedrørende spirituskørsel begået den 2. juni 2021, som han blev fundet skyldig i ved dommen afsagt af Retten i Roskilde den 23. marts 2023.

Anklagemyndigheden har anført, at Tiltalte som påstået af anklagemyndigheden under den pågældende sag burde have været idømt førerretsfrakendelse for et tidsrum af 10 år fra endelig dom. Der er i den forbindelse henvist til bl.a. afgørelsen i U.2006.3181Ø, og at der er tale om et femtegangstilfælde af spirituskørsel. Det kan ikke antages at være hensigten med overgangsbestemmelsen i § 3, stk. 3, i lov nr. 363 af 24. maj 2005, at ”en person, der i mellemtiden dømmes for ny spirituskørsel uden fastsættelse af en ny frakendelse, skal have en bedre adgang til generhvervelse end andre dømte i samme situation ”.

Forsvareren har anført, at dommen af 23. marts 2023 er endelig. Ved dommen blev anklagemyndighedens påstand om førerretsfrakendelse ikke taget til følge, hvilket ikke kan ændres under nærværende sag. Tiltalte ville have fået førerretten gengivet efter den nævnte overgangsbestemmelse i lov nr. 363 af 24. maj 2005, hvis han havde anmodet derom den 20. februar 2011, og i så fald ville spirituskørslen den 2. juni 2021 med en alko-holpromille over 0,5, men under 1,2, skulle vurderes som et førstegangstilfælde og medføre en betinget førerretsfrakendelse.

Retsgrundlag

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven (Sanktionsfastsættelse i sager om spirituskørsel m.v.) blev det bestemt, at der som udgangspunkt ikke kan ske frakendelse af førerretten for bestandig, men højst for et tidsrum af 10 år. Loven indeholder i § 3, stk. 3, følgende overgangsbestemmelse vedrørende personer, der inden den 1. september 2005 var frakendt førerretten for bestandig:

”Personer, der inden den 1. september 2005 er frakendt retten til at føre et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, for bestandig, jf. færdselslovens § 127, kan generhverve førerretten, når der er forløbet 10 år fra den seneste dom, hvorved den pågældende blev frakendt førerretten for bestandig, medmindre de hensyn, der er nævnt i § 128, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 18, taler imod en generhvervelse.”

I bemærkningerne til lovens § 3, stk. 3, er anført følgende (Folketingstidende 2004-05, 2. samling, tillæg A, lovforslag nr. L 7, s. 186-187):

”Det foreslås, at personer, der den 1. september 2005 er frakendt retten til at føre et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, for bestandigt, jf. færdselslovens § 127, kan generhverve førerretten, når der er forløbet 10 år fra den seneste dom, hvorved den pågældende blev frakendt førerretten ubetinget, medmindre de hensyn der er nævnt i nærværende forslags § 128, stk. 3, taler imod en generhvervelse.

Baggrunden for bestemmelsen er, at der med de nye foreslåede regler om ubetinget frakendelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 18 (§ 128, stk. 1) som udgangspunkt kun kan ske frakendelse af førerretten i et tidsrum af mellem 6 måneder og 10 år. Er en person tidligere ubetinget frakendt førerretten for spirituskørsel, og kører vedkommende på ny spirituskørsel inden frakendelsestidens udløb, skal den resterende frakendelsesperiode lægges til den frakendelsestid, som den nye spirituskørsel udløser, men den samlede frakendelsestid skal efter forslaget som altovervejende hovedregel højst kunne blive 10 år fra den seneste dom.

Bestemmelsen medfører, at personer, som inden den 1. september 2005 er blevet frakendt førerretten for bestandigt, som udgangspunkt kan generhverve fø-

rerretten, når der er forløbet 10 år efter den seneste dom, hvorved den pågældende blev frakendt retten ubetinget. Generhvervelse kan dog kun finde sted, hvis betingelserne efter nærværendes lovforslags § 1, nr. 18 (§ 128, stk. 3) ikke medfører, at den pågældende fortsat bør have frakendt førerretten for bestandigt.

Spørgsmålet om generhvervelse af førerretten træffes af retten. Ansøgning herom indgives som i dag til politiet.”

Det følger af færdselslovens § 128, stk. 3, at førerretten kan frakendes for bestandigt, hvis føreren under kørslen har begået grove kørselsfejl, kørslen har resulteret i alvorlig personskade, og der foreligger sådanne oplysninger om førerens tidligere færdselslovsovertrædelser, at en frakendelse af førerretten for bestandigt skønnes påkrævet af hensyn til færdselsikkerheden og retshåndhævelsen.

Bestemmelsen i færdselslovens § 128, stk. 3, blev indsat ved den ovennævnte ændringslov og bl.a. følgende er anført i bemærkningerne til bestemmelsen (Folketingstidende 2004-05, 2. samling, tillæg A, lovforslag nr. L 7, s. 185):

”Efter forslaget skal der alene kunne blive tale om frakendelse for bestandig, hvis der foreligger ekstraordinært kvalificeret grov kørsel med alvorlig personskade til følge, og hvis den pågældende efter gældende praksis ville være blevet frakendt førerretten for bestandigt, jf. § 128, stk. 3.

Der henvises til pkt. 6.2. og 6.3. i de almindelige bemærkninger.”

Af lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 6.2 og 6.3, fremgår bl.a. følgende (Folketingstidende 2004-05, 2. samling, tillæg A, lovforslag L 7, s. 165-166):

”6.2.2

...

Udvalget [Udvalget om sanktionsfastsættelse i sager om spiritus- og promille-kørsel] foreslår endvidere, at der indføres en ordning, hvorefter frakendelsestiden kun helt undtagelsesvis kan overstige 10 år fra den seneste endelige dom. Som begrundelse herfor anfører udvalget, at en frakendelse af førerretten, der har en udstrækning på 10 år, er en meget alvorlig sanktion, og at dens præventive effekt må være lige så stor som en tidsubegrænset frakendelse med mulighed for generhvervelse. Dette skal også ses i sammenhæng med, at det efter færdselslovens § 132 er muligt for en person, hvis førerret er frakendt for bestandigt, at generhverve førerretten. Der skal efter praksis være forløbet 10 år af frakendelsestiden, inden førerretten kan generhverves. Har den pågældende behov for behandling mod alkoholisme, og har vedkommende gennemført en kontrolleret behandling mod alkoholisme i mindst 1 år, er der dog mulighed for

at generhverve førerretten efter 5 års forløb. Udvalget finder det derfor ube-tænkeligt at foreslå de gældende regler forenklet, således at tidsubegrænset fra-kendelse normalt ikke længere anvendes.

...

Udvalget finder dog ikke, at muligheden for at frakende førerretten for bestan-dig helt skal ophæves. Baggrunden herfor er, at det efter udvalgets opfattelse ikke kan udelukkes, at der kan forekomme tilfælde af så graverende karakter, at det vil stride mod den almindelige retsbevidsthed, at førerretten ikke frakendes for bestandigt. Derfor foreslår udvalget, at muligheden for tidsubegrænset fra-kendelse af førerretten opretholdes i tilfælde, hvor føreren har begået grove kørselsfejl og kørslen har resulteret i alvorlig personskade, og hvor der forelig-ger sådanne oplysninger om førerens tidligere færdselslovsovertrædelser, at en frakendelse af førerretten for bestandig skønnes påkrævet.

Udvalget forudsætter, at bestemmelsen om frakendelse for bestandig alene skal finde anvendelse, hvor føreren ville være blevet frakendt førerretten for be-standig efter nugældende regler og praksis, og hvor føreren endvidere findes at have tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden og på grund af den personskade, som kørslen har forvoldt, straffes for uagtsomt manddrab eller uagtsom legemsbeskadigelse efter straffelovens § 241 eller § 249.

...

6.3. Lovforslagets udformning

Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets synspunkter og overvejelser, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed. ...”

Såfremt retten til at føre motordrevet køretøj er frakendt nogen for længere tid end 3 år, kan spørgsmålet om generhvervelse af retten inden frakendelsestidens udløb indbringes for domstolene, jf. færdselslovens § 132, stk. 1. Indbringelsen sker efter reglerne i straffelovens § 78, stk. 3, og kan tidligst finde sted, når der er forløbet 3 år af frakendelsestiden. Retten kan kun gengives, når ganske særlige omstændigheder foreligger. Har retten til at være fører tidligere været frakendt vedkommende ubetinget, kan gengivelse af førerretten inden frakendelsestidens udløb kun ske rent undtagelsesvist, og indbringelsen kan tidligst finde sted, når der er forløbet 6 år af frakendelsestiden. Af bestemmelsens stk. 2 fremgår, at såfremt der inden udløbet af frakendelsestiden er sket fornyet frakendelse af førerretten, regnes de i stk. 1 nævnte frister for indbringelse af spørgsmålet om generhvervelse for domstolene fra datoen for den seneste dom, hvorved førerretten er frakendt den pågælden-de.

Landsrettens begrundelse og resultat

Tiltalte er i forbindelse med domfældelse for bl.a. spirituskørsel frakendt førerretten for bestandig ved Retten på Frederiksbergs dom af 20. februar 2001.

Ved dom afsagt af Retten i Roskilde den 20. januar 2020 blev han straffet for kørsel i frakendelsestiden.

Ved dom afsagt af Retten i Roskilde den 23. marts 2023 blev han straffet for spirituskørsel samt kørsel i frakendelsestiden. Forholdene omfattet af denne dom blev begået den 2. juni 2021, og det blev af byretten lagt til grund, at Tiltaltes alkoholkoncentration i blodet i forbindelse med kørslen oversteg 0,5 promille. Byretten bemærkede i forbindelse med straffastsættelsen, at der var tale om et femtegangstilfælde af spirituskørsel og fastsatte straffen til fængsel i 50 dage, der under hensyn til den forløbne tid siden den seneste dom for spirituskørsel blev gjort betinget med vilkår om samfundstjeneste. Der blev i dommen ikke truffet bestemmelse om ny førerretsfrakendelse.

Tiltalte blev meddelt tiltalefrafald i medfør af retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 4, den 8. december 2023 i en sag, hvor han var sigtet for den 6. oktober 2021 at have gjort sig skyldig i kørsel i frakendelsestiden.

Tiltalte har i et retsmøde ved Retten i Roskilde den 20. marts 2024 erkendt sig skyldig i kørsel i frakendelsestiden den 2. maj 2023.

Det følger af overgangsbestemmelsen i § 3, stk. 3, i lov nr. 363 af 24. maj 2005, at personer, der inden den 1. september 2005 er frakendt retten til at føre et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, for bestandig, kan generhverve førerretten, når der er forløbet 10 år fra den seneste dom, hvorved den pågældende blev frakendt førerretten for bestandig, medmindre de hensyn, der er nævnt i færdselslovens § 128, stk. 3, taler imod en generhvervelse.

Efter de foreliggende oplysninger taler de hensyn, der er nævnt i § 128, stk. 3, ikke imod, at førerretten gengives Tiltalte.

Det kan imidlertid ikke antages at have været hensigten med den særlige overgangsbestemmelse i § 3, stk. 3, i lov nr. 363 af 24. maj 2005, at en person som Tiltalte, der er frakendt førerretten for bestandig, og som inden indgivelse af anmodning om generhvervelse af førerretten er dømt i 2023 for et femtegangstilfælde af spirituskørsel,

skal have mulighed for at generhverve førerretten alene med henvisning til overgangsbestemmelsen.

I en situation som den foreliggende skal der ved afgørelsen af spørgsmålet om generhvervelse af førerretten derfor foretages en vurdering i forhold til den almindelige bestemmelse i færdselslovens § 132.

Under hensyn til de omstændigheder, som byretten har fremhævet i begrundelsen for sin afgørelse, og da Tiltalte yderligere har erkendt at have gjort sig skyldig i kørsel i frakendelsestiden den 2. maj 2023, finder landsretten, at der ikke foreligger sådan-ne ganske særlige omstændigheder, at der undtagelsesvist er grundlag for at lade Tiltalte generhverve førerretten.

Det kan ikke føre til en ændret vurdering, at Tiltalte i tiden efter den 20. februar 2011 har haft mulighed for at generhverve førerretten, der blev frakendt ham for bestandig ved dommen af 20. februar 2001, efter den særlige overgangsbestemmelse i § 3, stk. 3, i lov nr. 363 af 24. maj 2005.

T h i b e s t e m m e s:

Byrettens kendelse stadfæstes.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.